

RTV KRŠI ZAKON: ZUNANJE IZVAJALCE NE PLAČUJE PO ZASUKOVI MINIMALKI

Ljubljana, 4.3.2026 - Od avgusta 2025 morajo javne kulturne inštitucije, agencije in skladi z zunanjimi izvajalci skleniti pogodbe po Zasukovi minimalki, ki smo jo sindikati ZASUK, Glosa in SVIZ izpogajali z Ministrstvom za kulturo. Sindikati pol leta opozarjamo na kršitve s strani RTV, ta pa kljub opozorilom z nelegalno prakso nadaljuje. Zato smo danes na tiskovni konferenci vodstvu RTV sporočili, da bomo uporabili vse vzvode, da izkoriščanje prekarnih delavcev ustavimo.

Zavedamo se, da zgodba o podplačevanju in slabih delovnih pogojih na RTVju ni nova, tako kot niso nove finančne težave zavoda. Vodstvo javne radiotelevizije se je na pritožbe dela zaposlenih vedno odzivalo s krčenjem programa, klestenjem pravic in seveda outsourcingom, torej prelaganjem delovnih nalog na zunanje izvajalce. Tako so se v medijski hiši v preteklih desetletjih pojavile številne prekarne delavke in delavci, ki jim zavod v nedogled veriži pogodbe - pri tem pa seveda skrbi, da so plačila vedno pod preživetvenim pragom in da delavke ne morejo dokazovati obstoja prikritega delovnega razmerja.

Nobena skrivnost ni, da so se takšne oblike dela v zadnjih desetletjih razbohotile. Danes je velik del programa odvisen prav od zunanjih izvajalcev, pa naj gre za avtorska, režijska, uredniška, novinarska, prevajalska, ali tehnična dela. Za vodstvo je to zagotovo najbolj priročen način varčevanja: zunanjemu izvajalcu pač ni treba plačevati prispevkov, nikoli ne gre na bolniško, za njega pa ne veljajo niti normativi iz kolektivnih pogodb...za dvakrat manjše plačilo lahko opravi trikrat več dela. In ko si vodstvo želi še bolj varčevati, zunanjemu "sodelavcu" enostavno več ne podaljša pogodbe.

A če je takšen poslovni model dober za menedžerje, vsekakor ni sprejemljiv za delavce - niti za prekarce, ki so vrženi v negotov položaj in izkoriščanje, niti za redno zaposlene, ki se jim preko outsourcinga izpodbija priborjene delavske standarde. Samozaposlene delavke in delavci smo se zato organizirali, da naredimo konec tej dirki proti dnu in ustavimo izkoriščanje javnih zavodov na področju kulture. V letu 2025 smo po dveh letih pogajanj preko sindikatov Zasuk, Glosa in SVIZ dosegli zgodovinski preboj: izpogajana je bila Zasukova minimalka, ki prvič ureja

minimalno dnevno plačilo za zunanje izvajalce javnih kulturnih zavodov. Na ta način so bili postavljeni temeljni pogoji, da se v vseh poklicih ohranjajo delavski standardi, ne glede na status delavca.

A če smo verjeli, da bo izpogajana uredba naredila red na divjem zahodu prekarnege dela, nismo računali na to, da so nekateri direktorji pripravljeni brezsravno kršiti zakone. Dogaja se namreč prav to: v številnih oddelkih naše največje javne kulturne institucije so se odločili uredbo enostavno ignorirati! Kljub opozorilom tako s strani sindikatov kot Ministrstva za kulturo, številnim zunanjim izvajalcem pogodb še vedno niso prilagodili. Še več, nekateri, ki so na podplačevanje opozorili svoje nadrejene, še vedno čakajo na plačilo. Drugim je bilo zagroženo, da jih bodo zamenjali z delavci, ki bodo pripravljeni delati za (protizakonito!) plačilo nižje od minimalke. In da bi bila mera polna, so avtoricam manjšinske oddaje "Sami naši" najprej razpolovili frekventost oddaj, nato pa celo zagrozili z ukinitvijo oddaje. Upravljalci, ki jim je zaupano vodenje javne radiotelevizije se očitno raje odpovedo temeljnim poslanstvom in dolžnostim zavoda, kot da bi delavkam izplačali zakonsko določen minimum.

Sindikati smo prvi, ki se bomo zavzemali za stabilno financiranje in avtonomno delovanje javne RTV, saj gre za interes vseh delavcev v državi. Hkrati pa smo dolžni opozoriti, da se finančna stabilnost ne more in ne sme graditi na račun klestenja delavskih pravic. Program enostavno ne more temeljiti na neplačanem delu avtorjev in nenehnih grožnjah delavcem z ukinitvijo oddaj. In ne more temeljiti na varčevanju pri tistih, ki so že zdaj najnižje plačani in katerih honorarji dejansko predstavljajo drobiž znotraj proračuna zavoda. Zahtevamo, da se ustvarjalcem programov in podpornim delavcem dosledno plačuje za delo in stroške, kot je določeno v Zasukovi minimalki.

Zdaj imamo prvič v zgodovini urejene enotne standarde, ki vsem omogočajo transparentno in pošteno sodelovanje. Če zavod RTV teh standardov ni pripravljen spoštovati in celo ukinja program, pa bomo nadaljevali z aktivnostmi in uporabili vsa sindikalna in pravna sredstva. Brez delavcev pač ni javne Radiotelevizije Slovenija.

Govor ustvarjalk oddaje "Sami naši" na današnji tiskovni konferenci

Spoštovane, spoštovani,

Radijska oddaja Sami naši letos praznuje deseto obletnico. Deset let predstavlja edini radijski prostor, namenjen skupnostim nekdanje Jugoslavije v Sloveniji. To je edina oddaja, v kateri se lahko kulturna društva, njihovi dogodki in projekti ter posamezniki in posameznice iz skupnosti nekdanje Jugoslavije v Sloveniji predstavijo v vsej svoji kompleksnosti, večkulturnosti in družbeni pomembnosti. Danes želimo izpostaviti dve ključni zadevi.

1.

Frekvenca oddaje Sami naši je po desetih letih delovanja prepolovljena. Od 1. februarja 2025 se oddaja predvaja le dvakrat mesečno, namesto štirikrat, kot je veljalo vse od njenega začetka. O tej odločitvi nas je odgovorni urednik Radia Slovenija Danijel Poslek obvestil tik pred novoletnimi prazniki, in sicer z dvema kratkima stavkoma v elektronskem sporočilu. Takšno zmanjšanje pomeni resen poseg v kontinuiteto oddaje, ki že deset let opravlja specifično javno poslanstvo na področju vidnosti manjšinskih skupnosti in njihove medijske reprezentacije. RTV Slovenija je kot javni medij dolžna zagotavljati program tudi za manjšinske skupnosti ter skrbeti za njihovo enakovredno zastopanost. Za sestanek z odgovornim urednikom Prvega programa Radia Slovenija Danijelom Poslekom prosimo že od leta 2023, vendar brezuspešno. Nazadnje smo za sestanek zaprosile 28. januarja, odgovor s predlaganim terminom, pa smo prejele šele po večtedenskem čakanju in sicer v ponedeljek, ko je zaokrožilo vabilo na tiskovno konferenco. Zmanjšanje obsega oddaje brez dialoga, brez pojasnil in brez dogovora z ustvarjalkami, ki program pripravljamo že deset let, razumemo kot nedopustno in ponižujoče ravnanje.

2.

Vse ustvarjalke oddaje Sami naši že deset let delamo kot zunanje sodelavke. Pogodbe podpisujemo za obdobja od enega do treh mesecev in delamo za minimalne honorarje. Do zdaj je bilo takšno stanje etično in profesionalno sporno, od avgusta 2025 pa je tudi zakonsko nesprejemljivo. Zasukova minimalka je v veljavo stopila z 28. avgustom 2025. Od tega datuma je začela veljati Odredba o višini minimalnega urnega plačila za opravljeno delo samozaposlenih v kulturi, ki določa minimalno urno postavko za avtorje radijskih oddaj – ta znaša 16,04 evra na uro oziroma 128,32 evra na dan. Na to smo opozorile odgovornega urednika Danijela Posleka in direktorja Radia Slovenija Mirka Štularja. Direktor nam je v odgovoru zapisal, da naši zahtevi ne morejo ugoditi, ker naj bi bila, po njegovih besedah, omenjena uredba omejena na ozko področje kulture in naj ne bi zajemala večine novinarskega in medijskega dela. Prav tako je gospod direktor Mirko Štular zapisal naslednje:« ... lahko skupaj z uredniki in radijsko vodstveno ekipo, žal, ugotovim le, da bi v primeru, če bi ta Uredba veljala tudi za vse novinarske sodelavke in sodelavce, to pomenilo še dodatna občutna zmanjšanja obsega produkcije in angažmaja zunanjih sodelavcev«. Presenečene nad takšnim odgovorom, smo se obrnile neposredno na Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, ki nam je izrecno sporočilo naslednje: »Glede na zakonsko in podzakonsko ureditev pojasnjujemo, da gre pri avtorskem delu pri izvedbi radijskih (in tudi televizijskih) oddaj v okviru kulturno-umetniške rubrike za delo, ki izrecno sodi v delokrog možnega poklica samostojnega delavca v kulturi. Kot tako je predmet predpisov, ki urejajo minimalno urno plačilo, torej 82.c člena ZUJIK, uredbe in na njuni podlagi objavljene odredbe.«

To pojasnilo nedvoumno potrjuje, da naše delo sodi v okvir veljavne zakonodaje in da smo upravičene do minimalnega urnega plačila, določenega z odredbo. Danes torej stojimo pred dejstvom, da na Radiu Slovenija ni prostora za štiri manjšinske oddaje mesečno, temveč le za dve, in da ustvarjalke manjšinske oddaje ne moremo biti plačane niti v skladu z zakonsko določenim minimumom.

Da bi izpolnila zahteve delavk in zakonske zahteve glede minimalnega plačila za zunanje sodelavke v kulturi, bi morala RTV Slovenija za oddajo Sami naši nameniti naslednja sredstva:

- Če se oddaja predvaja dvakrat mesečno, gre za dodatnih 960 evrov mesečno oziroma 9.600 evrov letno.
- Če se oddaja predvaja štirikrat mesečno, gre za dodatnih 1.920 evrov mesečno oziroma 19.200 evrov letno.

Ministrstvo za kulturo je to leto okrepilo finančni položaj RTV Slovenija za več kot 25 milijonov evrov. Za edino radijsko oddajo, namenjeno skupnostim nekdanje Jugoslavije, ki jo ustvarjamo pet avtoric je sedaj vodstvo namenilo manj kot tisoč evrov na mesec.

Zato zahtevamo:

1. vrnitev oddaje Sami naši na prvotno frekvenco, torej štiri oddaje mesečno;
2. ureditev naših pogodb in plačil v skladu z veljavno zakonodajo za zunanje sodelavke.

To ni le vprašanje ene oddaje. Gre za vprašanje spoštovanja zakonodaje, profesionalnih standardov in dostojanstva manjšinskih skupnosti v javnem mediju.

Hvala.

Kontakt za medije:

Miha Blažič (+38640742008, miha.blazic@zasuk.si)
